

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Homo Christianus In Sua Lege Institutus. Sive Discursus Morales

Quibus Totum Hominis Christiani Officium Explicatur; Quídq̄ue is fugere,
quid agere debeat, quàm exactissimè traditur

Segneri, Paolo

Augustæ Vindelicorum, Anno M.DCCXII.

VD18 9063702X

Discursus V. De injuria, quam Peccatum infert beneficio Incarnationis. Etsi
Dei Filius, dum humanam naturam induit, id præcipuè, spectârit, ut nobis
fieret Via Exemplô, Veritas doctrinâ, Vita ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51653](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51653)

QUA A PECCATO BENEFIC, INCARNAT, AFFICITUR. 55

ne Patris, & Filij, & Spiritus Sancti.
Hoc igitur imposterum inviolabile
nostrum deberet esse propositum, si
non indignè Christiani characterem
gerere voluerimus. Una anima so-
lâ sit unius solius DEI, tres illius po-

centiæ, omnes in trinum divinarum
Personarum, quarum sunt velut ima-
go, obsequium semper dedicata sua-
to. *Meminerim tui, intelligam
te, diligam te, ô beata
Trinitas.*

Aug l. 5.
de Trini.

DISCURSUS V.

De Injuria, quam Peccatum infert Beneficio
Incarnationis.

Nus ex illustriori-
bus titulis, qui-
bus Isaias Prophe-
ta Salvatorem Mundi
insignivit, est, quod
illum Admirabilem

appellârit. *Vocabitur nomen ejus Ad-*

mirabilis: sed quid vult dicere Admi-
rabilis: effectus aliquis admiratio-
nem moveat, Sanct. Thomas requirit
contradictionem sic apparentem,

ut ad primum intuitum vera ejus
causa ignoretur. Verùm quæ ma-
gis insolita, magisque abstrusa in-
ter homines poterat videri contradi-

ctio, quàm duas naturas infinitè à
se invicem distantes in unâ personâ u-
nitas intueri, sicut sunt natura divina
& humana? Si hunc Mundum nihil-
lo unitam videretis, an non vehe-

menter admiraremini? Attamen ma-
jor inter DEUM & hominem, quàm
inter mundum & nihilum intercedit
distantia, quare DEUM hominem
factum intueri, est nihilum cum u-
niverso unitum videre. Cur igitur
in admirationem rapi non debere-

mus, maximè si consideremus, non
solum Deum hominem factum, sed in
statum hominis miserè, dolentis &
mortui se demisisse; & quod immen-
sum superat, omne quod dici potest,
in peccatoris habitu & forma compa-
ruisse, quod est minùs, quàm nihil-
lum? Admirabilis igitur vocatur Re-
demptor noster; quia in terras de-
scendens contradictiones omnium
possibilium maximas in se recepit,
univèrque. Nihilominus in hoc ipso
prodigioso objecto nova à peccato-
ribus admirationis causa adjungitur
contrarietatibus ab illis enascentibus.

Audio Salvatorem nostrum ab illis in-
signum positum esse, cui corâ morum
suorum contradictione se opponunt

In signum cui contra dicitur. Quæ est Luc. 2.

igitur major admirandi causa, quàm

videre DEO homini factò ab homi-
nibus contradici, pro quibus se ho-
minem fecit? Magna hæc contradi-

ctio, quæ tantopere à peccatorum
malitia augetur, erit præsentis Di-

scursus mei materia; in quâ ex una

parte ostendam, quantum boni à Fi-

lij

lij. Dei Incarnatione perceperimus, ab alterâ parte, quibus injurijs velut incarnatus à Peccatoribus afficiatur.

II. Qui omnia beneficia, quæ à Sole hominibus conferuntur, recensere vellet, optimè ad tria capita eadem reduceret; nimirum quòd ab illo regantur, illuminentur & vivificentur. Ad hæc etiam ipsa tria capita immensum beneficiorum suorum cumulum videtur Christus, in terram descendens, reduxisse, quemadmodum ore proprio his verbis affirmavit. *Ego sum via, veritas & vita.* Via quoad exemplum, veritas quoad Doctrinam, vita quoad culpæ redemptionem: & hoc modo se verum Mundi solem demonstravit. *Ego sum lux Mundi,* quæ actiones nostras dirigit, quæ tenebras nostras illuminat, nosque vitâ quadam immortal. vivificat.

I.

III. Primum igitur caput, ex quo Jesu Christo infinitè obstricti sumus, est exemplum, quo nos dirigit, ut securi ultimum finem nostrum attingamus. *Ego sum via.* Considerate, Charissimi, omnem effectuum perfectionem in hoc consistere, ut causis suis assimilentur; ideòque cum animæ sint planè proprius DEI effectus, sequitur, omnem illarum perfectionem à Redemptoris sui imitatione dependere. Sed huic duæ præcipuæ difficultates se opponerant. Prima est, quòd Prototypon, quod est Deus, ægrè cognoscebatur. Altera erat nimia difficultatis appre-

hensio in exprimendo ex typo, hoc est, ipsâ divinarum virtutum exercendarum praxi. Utraque hæc difficultas, quæ quasi duo ingentes montes in via nostra se objiciebat, à Christo, qui se in viam nostram fecit, disjecta fuit. *Ego sum via.*

IV. Quoad primam difficultatem hæc semper à primis sæculis hominibus cum Deo fuit contentio, quòd illi, cum ex carne compositi sint, Deus autem purus sit Spiritus, visibilem Deum, sibi que similem habere voverint. Hæc potissima fuit non tantum inter Gentiles, sed etiam inter Judæos idololatriæ causa; qui tamen errant populus electus, Sub Mundi principia, quando adhuc creationis illius recens erat memoria, nullus hominum inventebatur, qui alium, quam verum Deum adorare cogitasset. Et inter Hebræos, quamdiu in principio visibiliter Deus in columnâ per diem nubilâ, de nocte verò coruscante illos præcedebat, difficile non erat, relictis alijs, illi soli divinum exhibere cultum. At cum successu temporis viva illa divinitatis memoria inter gentes extingueretur, ut certi essent, se Deum habere capacitati suæ proportionatum, ausi sunt aliquem proprijs manibus sibi effingere. *In Sap. 4. communicabile nomen lapidibus: & lignis imposuerunt.* Filij enim Israël DEUM inter se non videntes, cum Moyses in monte segregatus cum solo solus ageret, tumultuari Deumque petere inceperunt, quasi illum perdidissent, cum non intuerentur. Quare agnoscens Deus tam

mate-

materialem cordis humani affectum, mirabili amoris captus illicio, genio nostro se accommodare voluit, sensibilēque, imò visibilem & familiarem se præbere, amorēque nostri Homo fieri. Ita ut jam homines contenti vivere possint, cum causâ vice-rint, postquam sensibus illorum, tanquam testibus, se Deus subjecit. *Quod fuit ab initio, quod audivimus, quod vidimus oculis nostris, quod perspeximus & manus nostra contrectaverunt, de verbo vita annunciamus vobis.* Manifestam igitur nunc habemus ideam, dum ab omnibus Christi actionibus DEI virtutes, quas imitari debemus, ante oculos nobis ponuntur, quem admodum observavit Sanctus Ambrosius, *Dominica carnis altus, divinitatis exemplum est.* Sol quando eclipsin patitur, nunquam totus obtenebratur. Eodem modo Divinitas sub humanitate abscondita, non adeò tegitur, ut ex operibus non appareat, quæ illa fuerit. Unde benignitas Christi, puritas, patientia, mansuetudo, discurrendi suavitas, verborum sinceritas, verbo, omnes virtuosæ illius actiones eò collimabant, ut sensibiliter DEI bonitatem, puritatem, misericordiam, aliàsque infinitas illius perfectiones, nobis quidem notas, sed in abstracto tantùm, perfectè cognosceremus.

V. Et ecce divinæ Incarnationis virtute primam, quam in imitando Deum homo prætendebat, sublaram difficultatem; quæ erat, quod Deus in Mundo non cognosceretur. Sed hæc minor fuit. Nimiùm difficile vide-

R. P. Segneri *Christ. Instr.* Tom. II.

barur homini, posse se moribus suis assimilari Deo, cujus virtutum imitationem vix non impossibilem sibi imaginabatur. Ideo necesse fuit, Christum nobis fieri exemplum, ut hoc quoque impedimentum à nobis auferret. Homo eo modo formatus est, ut ad imitandum aliquid sit dispositissimus. Rario est, quia unusquisque magis dispositus est ad eligendum aliquod bonum in particulari, quàm ad aliquod bonum in universalis. Quod verò ostenditur opere, apparet ab operante in particulari electum esse, adeoque magnam habet vim ad electionem nos movendi. Ex quo clarissimè patet, quia Christus Redemptor noster esse voluit, necessarium fuisse, ut fieret nobis exemplum, essetque via nostra, quâ ipso tanquam vitâ nostrâ gaude-remus. Aliàs nemo cordi humano persuasisset, fieri posse, ut tanta virtutum obstacula superarentur. Generosi Simonis milites videbant præclaram sibi offerri hostes & castris, & vitâ exuendi occasionem. Sed inundans de nocte torrens abruptâ viâ omnium fregit animos. At ubi Simon supremus advenit Polemarchus, tantam advertens pusillanimitatem, nihil dixit, sed invicto acies transiens animo aquam intrat. *Credetisne, quæ secuta sit animorum mutatio? Ubi primò vix unus è viginti millibus ausus fuit tentare vadum, præire viso capite suo omnes certatim aquas transvadârunt; ita ut desideratâ victoriâ potiti sint.* Quòd si inclytus hic Machabæus prope littus istius flu-

H

minis

Arist.
2. mor.
ad Lud.
c. 10.
18.

minis recens exorti exercitum suum gravi oratione ad transvadandum animasset, quantumcunque sive ab arte, sive à naturâ comparatam adhibuisset eloquentiam, nunquam tantum effecisset, quantum ipse primus transvadans exemplo suo obtinuit. *Transfretavit primus, & viderunt cum viri, & transierunt post eum.*

1. Mach

16. 6.

Eandem creditote esse hominum conditionem, qui licet non ignorent, non solum decens esse, sed etiam indoli suæ tam excelsæ necessarium, sectari virtutes; non tamen primas illas difficultates superare audebant, quæ quasi impetuofus quidam rotrens illorum conatibus opponebantur; donec visibile naturæ humanæ caput inter nos comparens, primum mille laborum pelagus ingressum, frontéque acutissimarum spinarum galeâ conspicuum, immensa post se animarum antea timidarum, postea generatorum & constantium, turmam amabili traxit violentiâ. Si Deus hoc modo non egisset nobiscum, profectò præceptis & persuasionibus ad sanctè vivendum nunquam induxisset.

VI. Antequam enim Christus, exemplum daturus Mundo in terras descendisset, tam corruptus erat Mundus, ut nequidem unicam in se totam sanam partem exhibere potuerit. Virtutem non solum omnem exuerat pudorem, sed etiam ipsum nomen suum deposuerat; ubique enim latrones, adulteri, homicidæ, scelerati divinis colebantur honoribus, certoque quodam modo supra sidera extolle-

bantur. *Ut fierent miseri religiosa delicta.* Ita compatiens loquitur Ep. 1. S. Cyprianus. Sed post Christi in ad terras adventum, ubi simile infamiae reperietis vestigium, nisi fortè in remotissima aliqua Mundi plagâ, ad quam sanctissimæ legis Evangelicæ notitia nondum pervenit? De cætero Mundus hic, qui ante Christum erat scelerum omnium sentina, nunc maximam saltem partem in liliorum campum conversus est: his siquidem adhuc diebus nostris in omnibus Christianæ religionis partibus inter vitia hominibus communia in plurimis animabus singularis florer pietas, quæ tota divini capitis hujus exemplo debetur, ante cujus in terras adventum tam difficile erat sectari virtutes, ut celeberrimi Philosophi confessi fuerint, propriâ licet cum ignominia, usque ad tempora sua adhuc neminem fuisse inventum, qui præceptis suis homines vitiosos in bonos, & bonos in meliores converterent. Sed hoc non est mirum, illi enim Magistri plus dicebant, quàm facerent, cum Christus contra plura faceret, quàm dixerit, doctrinâque suam diu ante exemplo suo, & operibus monstraverit, prius quàm verbis veritatem docerent, *Capit facere, & docere.* Quamobrem Philosophi illi, qui Mundum reformare studebant, Astronomo comparari possunt, qui neglectâ Sphærâ, sine circino, sine virga in manu, totum cæli sistema solâ voce vellet explicare. Certè populus de hac scientia, nihil caperet: ubi è contra legis Christianæ veritatem bene intellexit, postquam à Christi-

Christo Domino nostro, utpote magis expecto, non solum rerum caelestium natura nobis est manifestata, sed etiam vita sua sanctissimam expressa; quemadmodum sedulus aliquis faceret Astronomus, qui Siderum domos virgâ in arena formaret. Non igitur mirum est illius scientiam tam novam in Mundo fuisse virtutis, ut homines iustificaret. *In scientia sua iustificabit ipse iustus servus meus multos: Scientia erat eius, qui in se & à se ipso faciebat, quae ab alijs requirebat. Iustitia iustificabit.*

VII. Accedit, exempla à Redemptore nobis relicta, non solum viam esse sanctitatem assequendi, sed etiam in via illa magis progrediendi vires suppeditare. S. Wenceslaus Rex Bohemiae solo nivibus recto de nocte nudipes invisens Ecclesias, cubicularium quandam ex alijs sibi fidissimum comitem ire voluit. Hic cum aliquando ob intensissimum frigus (licet calceatus esset) rigentibus nervis, viribusque ad porro pergendum deficientibus subsistere cogeretur, iussus fuit à piissimo Rege, ut pedes suos vestigijs à se impressis immitteret; quod ille cum faceret, non tantum sensit pedes suos calefieri, sed etiam reliqua membra, ut sine difficultate in via tam laboriosâ Dominum suum sequeretur. Eundem effectum in animabus nostris Redemptoris nostri praestant vestigia. Non solum viam nobis monstrant, sed ad illam magnis passibus prosequendam animos & vires addunt; quemadmodum experiuntur, qui ijs insistant.

Vestigia eius secutus est pes meus, dicebat Job, & ecce causam, viam eius cur Job. 23. stodi vi. Quis autem effari poterit, quantum nobis hoc ipso Christus contulerit beneficium; cum non tantum divinitatis Ideam nobis sensibilem, quam imitaremur, sed etiam imitationem ipsam tam facilem reddiderit?

VIII. Olim homo mittebatur ad ipsas etiam bestias, ut ab ijs exemplum caperet. *Vade ad formicam o piger. Pro. 6. Quasi diceret Deus, o homo in procuranda salute tua tam negligens, vade, vade & disce à formica, ut antequam tempus elabatur, pro aeternitate tibi consulas. Interroga jumenta & docebunt te, & volatilia caeli & in dicabunt tibi. Vade & disce à jumentis gratitudinem, servitutem & subjectionem Domino tuo debitam, qui te tam abundanter omni pascit bonorum genere. Disce ab avibus caeli, non volutare te in stercore, qui, ut supra sidera eveharis, creatus es. Ab ipsis etiam addisce vermibus, omnes injurias patienter tolerare, tu, qui ob peccata ipsis multò vilior factus es. Imò quod amplius est, ipsa terra te instruet sufficienter, ne superbias, sed ut etiam, licet pedibus conculcatus, patienter feras. Loquere Terra, & respondebit tibi. Haec erant exemplaria olim à Deo homini proposita. Sed mutata jam rerum facie, postquam Deus homo factus est, jam dicit; discite à me. Ecce Dominus infinitae majestatis, ut sensibile se nobis praebet exemplum, quod rudis creatura pro viribus suis imitari posset, tanroper se abjecit; humanamque carnem*

452.
6. induit. *Ego ipse, qui loquebar, ecce adsum.* O dignationem amore infinito dignam, qualis est Divinus!

IX. Verùm aspicite, quæso, quàm malè hoc exemplar à peccatoribus transformeretur! Primò omnium Christi actionum penitus obliviscuntur; si tamen oblivisci dici possunt, quas ne quidem unquam cognoverunt. Cùm enim ejusdem Evangelij habenda esset ratio, quæ chartæ nauticæ haberetur à nautis; id est, ut illud semper sit præ oculis apertum, tantus nihilominus Christianorum invenitur numerus, qui ne quidem semel id per annum aspicere dignantur. Quod adhuc pejùs est, aliquando tam contrarium Christo ducunt, vitam, ut Mahumeti sectatores magis contrariam vivere non possint. *Inimici Crucis Christi.* Non solùm exemplum Salvatoris non sequuntur, sed etiam apertà se illi fronte opponunt, videnturque tacitè dicere id, quod faciunt: ad quid nobis serviunt leges Dei? Quid nobis profunt ejus promissiones? Quid est denique Cœlum? Concedantur hoc præsentis tempore nobis voluptates, detur auti & argenti copia, promoveamur ad dignitates & honores, futurum illud sibi Deus servet. *Venite fruamur bonis quæ sunt.* Si Christus fugit delicias, erucis que in hoc mundo quæsit; si Christus spreis divitijs sectatus est paupertatem; si Christus illusus, contemptus, quibusvis injurijs affectus, cùm vindictam sumere posset, veniam impertivit, sic ille fecerit: nesciebat quid æstimatio, quid oblectamenta

31.2.
6.

essent. Has blasphémias plurimè plurimi Christianorum operibus suis quasi vocibus proferunt, qui adeò perversè vivunt, quasi corpus suum pro DEO suo colerent. *Quorum DEUS venter est.* Et hoc modo qualem vitæ Redemptoris non ineferunt injuriam; frustra pro illis pauper fieri, frustra obedire, frustra se humiliare, frustra tanto cum dolorum excessu pati voluit; omnem enim exemplorum copiam, quam vivens nobis reliquit, ad imitandum proposuit, ut actiones illius essent visibilis simul & infallibilis bene vivendi norma, *Christus passus est pro nobis, vobis relinquens exemplum, ut sequamini vestigia ejus.* Illius loco peccatores aliud, quod imitentur, exemplar constituunt; & hoc est Diabolus, cui adeò vitæ moribus sunt similes, quemadmodum Filius indole refert patrem suum. Hinc Christus illos Dæmonis Filios appellat. *Vos ex patre Diabolo estis.* Ab illo ad discunt Dei mandata nihili facere, superbire, vanà esseri gloriã, seque pluris quàm Deum ipsum æstimare. O peccatum, peccatum! Nec nomen tuum inter Christianos audiri deberet, omnis enim tuus perversitas tandem non est aliud, quàm vituperabilis vitæ JESU Christi contradictio, & quasi sagitta in album adeò purum tanquam ad scopum excussa. *In signum, cui contradicetur,* Nihilominus nullum aliud inter Christianos plùs quàm abominabile istud peccati nomen auditur.

II.

X. Secundum divini Solis officium supra

QUA PECCATO BENEFICIUM INCARNATIONIS AFFICITUR. & r

supra Horizonem nostrum olim
comparentis, est veracis suæ doctrinæ
instructione nos illuminare. *Ego sum
via & Veritas.* In lapsu hominis non
solum propter malitiam voluntas per-
versa est, sed etiam propter ignoran-
tiam intellectus turbatus est; quare
huic tanquam primo hujus micro-
cosmi motori prius debebat adhiberi
remedium. Ecce igitur alterum finem,
propter quem Deus incarnatus est, ut
nimirum nos illuminaret, & tanquam
Magister Fidei veritates doceret. *Ego
sum via, & veritas.* Hoc Doctoris
officium inseparabiliter cum altero
Redemptoris conjunctum est, unde
instructionum, quas sacratissima Hu-
manitas, in Mundum prodiens, à Pa-
tre accepit, illa fuit maximè præcipua,
ut verbis suis nos illuminaret. *Ego
autem constitutus sum Rex ab eo super
Sion Montem Sanctum ejus, prædicans
præceptum ejus.* Atque ut hoc ipsum
Mundo magis innosceret, placuit
æterno Patri Divinum hunc Magi-
strum publicè in Monte Thabor quasi
Doctoratûs laureâ insignire, vestire
gloriâ omnibus hominibus commen-
dare, ut Filij sui lectiones ausculta-
rent. *Hic est Filius meus dilectus, in
quo mihi bene complacui, ipsum audite.*
Ipse etiam Filius, officio suo jam fun-
gens, nunquam ideo privatas, sed
semper publicas dedit lectiones, ut
ostenderet, illas esse universales. *Ego
in occulto locutus sum nihil.* Tali omni-
no Magistro, indigebant homines, qui
solum verè Magister dici poterat: solus
enim duas illas dotes, ad Magisterium
requisitas, perfectè possidebat, hoc

est, scire veritatem, & nôsse alios
eandem docere.

XI. Deus igitur homo factus veri-
tatem, quam docere debeat, perfectè
novit. Quis enim de hoc dubitabit?
Nemo Regionis alicujus situm & mo-
res meliùs enarrabit, quàm qui in eâ-
dem educatus fuit, pluresque præterea
annos in ea vixit. At Dei Filius na-
tus est, & in æterni Patris corde æter-
nùm vixit. *Vnigenitus qui est in sinu
Patris;* ideòque quis meliùs, quàm
ille, divina nos poterat docere arcana,
qui fidei nostræ Auctor fieri volebat,
illius fidei, quæ non tantùm altissi-
mam, sed etiam omnium sensuum no-
strorum cognitione superiorem nobis
Patriam revelat; Alphonsus Arago-
niæ Rex, Astronomus famosissimus,
solebat dicere, eum, qui motus plane-
tarum infallibiliter demonstrare vel-
let, debuisse longo tempore supra
Sphæras cœlestes habitare. Ecce igitur
causam, cur antiqui Philosophi
apti non potuerint esse Magistri ad ve-
ritatem supernaturalem tradendam.
Hic non solum continuò super stellas
habitavit, sed in cœlo empyreo inter
splendores Sanctorum commoratus
est, *in splendoribus Sanctorum;* ita ut
de cœlesti Paradiso, mediis que ad il-
lum assequendum loquens, iisdem
verbis ut potuerit, quæ Angelus To-
biæ, ejus ducem itineris ex Ninive in
Rages se obtulerat, retulit. *Novi &
omnia itinera ejus frequenter ambula-
vi.* Sinite ergo à me vobis monstri-
viam, omnem excuri timorem, notis-
simus est enim mihi terminus, ad
quem vos dūco, omnesque ejus vias

S. Tho.
I. 2. q.
III.
4.4. in
6.

Matt.
17. 5.
S. Tho.
3. p. 9.
42. ar.
3.
Joan. 8.
40.

Tob. 5.
8.

novi, nec aliquo tantum tempore illas ambulavi, sed omnibus sæculis eadem calcavi.

XII. Quemadmodum autem Filius Dei essentialiter est veritas in cognoscendo, unde etiam errare non potest, sic etiam essentialiter est veritas in loquendo; unde ne quidem decipere potest; id quod omnes Fideles immenso deberet replere gaudio, quibus tam magnus datus est Magister, Siquidem, ut alias vobis dixi, verba Dei tam sunt efficacia, ut ipsam efficiant, quod affirmant; ita, ut si licet dicere, ipsa fallitas in ore DEI fieret Veritas, cum in DEO idem sit dicere ac facere. *Ipsè dixit & facta sunt.* Ideoque de veritatibus à Christo nobis revelatis, magis certi sumus quam de illis, quas oculis videmus aut manu tangimus, aut ipsa ratione cognoscimus, quia verbo omnipotentis DEI fidem habemus, qui rem quandam affirmans, efficit, ut sit. *Iusti sunt omnes sermones mei.* *Non est in eis pravum quid, neque per-versum.* Charissimi, quid vobis videtur de hoc divino Magistro; An non deceret semper fixam doctrinam illius intendere mentem, cum certissimi, nos illi credentes errare non posse; ob hanc causam magis semper vivacissimè respicit suum polum, quia hic, cum immotus sit, fallere non potest.

XIII. Verum quod amplius est, Christus divinæ scientiæ infinitæ alteram, magisterio adeo propriam, conjunxit prærogativam, quæ est, non tantum scire, quæ docenda sunt, sed

etiam nosse eadem docere. Quare divina ipsius verba merito sigillo comparantur, quæ non tantum continent, sed imprimunt veritatem. *Vox Domini concutientis desertum,* inquit Propheta. Veniens in Mundum Salvator, illum quasi desertum invenit, quod verborum suorum efficaciam sursum deorsumque invertit: *Deserta in ubertatem versa.* Mutavit leges, invertit dictamina, direxit defideria, nova dogmata antiquis plane contraria stabilivit. Effecit, ut quod prius sperabatur, nunc timeatur; quod prius erat horrori, nunc desideretur; quod cunctis erat odio, nunc ametur. O admirabilem mutationem, Divini hujus Magistri loquendi efficaciam dignissimam! Si mirabilem verborum ipsius vitæ æternæ vim cognoscere velitis, memineritis tantum illius, quod supra dixi, id est, ante Adventum Christi, quasi à toto Mundo adoratos fuisse Dæmones, nunc autem propè ab universo DEUM adorari. Ab hac Cognitionis mutatione aperte emendatio Mundi potest intelligi, quemadmodum ex oculorum serenitate aegri convalescentia arguitur. Tali ergo Magistro indigebat humanum genus; nec alius ullus sufficiebat: tam profundis enim ignorantiae tenebris æqualiter omnes involabantur homines, tantæque turgebant superbiâ, & cum, sicut ignorantes, indigerent instructione, tanquam superbi eandem volebant admittere; persuadentes sibi, se quantum facis est, nosse: similes illis spicis, quæ quò magis vacuæ sunt, eò altius capita

ps.
148.5.

Prov.
8.9.

est scientia mediocrius. Imò hanc re-
ficient. Scientiam viarum tuarum
nolumus. Viam sibi fingunt pro ar-
bitrio suo, voluntque, ut sit bona; &
quamvis toto anno totaque vitâ suâ
viam ingrediantur Inferni, nihilomi-
nus sibi persuadent, illa ad cælum se
ducendos. Quâ igitur majori Divi-
na sapientia affici potest injuriâ, quàm
quòd illi fides non adhibeatur? Men-
dacij aliquem arguere, præcipuè vi-
rum honoribus conspicuum, major
est despectus, quàm dici possit. Pro-
fus idem licet non verbis, sed operi-
bus, id est magis liberè ab omnibus
dicitur Christianis; qui voluptates se-
quuntur, quas Christus suasit fugere,
fugiuntque mortificationes, quas ille
quærere & amare docuit; tales pleni
iniquitatibus, actionibus suis salutis
viam à Christo in hoc mundo mon-
stratam contemnunt: ad dandam

Luc. 1.
7.

scientiam salutis. Imò dogmatibus
omnino contrarijs cathedram erigunt
pestilentia, audentque effutire, eos,
qui more Mundi non vivunt, carere
cerebro, nullis ingenij pollere doti-
bus, nullum talibus inesse mentis vi-
gorem, esse quidem homines bonos,

Job. 12.
4.

sed nulli rei aptos. Deridetur justi
simplicitas. Et hæ sunt mutua illæ
vices, quas Magistro suo divino red-
dunt Christiani, non solum secundum
doctrinam ejus non vivendo, sed
stultitiam eandem æstimando; cum
tamen pro certo teneant Magistris
terrenis, quacunq; obsequij exhibi-
tione non posse reddi æquivalens; ipsi
verò se nimium putant facere, si no-
men Christianum gerant, quamvis

postea hoc ipsum nomen gentilium
operibus infament.

XV. Quomodo tantæ Magistro
suo à Christianis possent inferri inju-
riæ, si aliquatenus obligationes suas
erga illum agnoscerent? ast illi op-
ponunt incapacitatem suam quasi
thoracem æneum, ut motivis, quæ ad
illarum æstimationem inducere pos-
sent, penitus resistent. Proinde for-
sitán Job inquebat, Peccatoris ca-
put non galeâ, sed pinguedine arma-
tum esse. *Cucurrit adversus eum cre-
to collo, & pingui cervice armatus est.*
Videte, quàm insolita sit hæc armo-
rum forma. Caput non duro cha-
lybe, sed molli adipe munitum osten-
tare. Videtur Scriptura his verbis
significare velle, quàm malè ad Do-
ctrinam Evangelicam apprehenden-
dam, ejusque Magistrum amandum
dispositus sit peccator; quia quemad-
modum pinguedo corporis non est a-
nimata, nec sentit, ita eadem potius
quàm alijs armis se muniunt peccato-
res, ut Evangelio resistent, dicentes,
se illud non intelligere.

III.

XVI. Verùm major omnibus ho-
minum erga Jesum Christum ingra-
titudine est illa, quòd non solum il-
lum tanquam viam, sed etiam tan-
quam veritatem despiciant. Parum
fuisse, si Sol ille divinus actiones no-
stras exemplis suis direxisset, doctrinâ-
que suâ tenebras nostras illuminasset,
si non etiam morte sua vitam nostram
revivificasset. Necessè est hîc memi-
nisse, naturam nostram duplici fuisse
subjectam morti, uni pœnæ, alteri
culpæ

culpæ. Erat morti culpæ subjecta tam propter peccatum originale, in quo nascimur; quam propter peccata actualia, quæ committimus; antiquumque debitum, à Patre Adamo nobis relictum, novis nominibus augemus. Hæc mors gratiæ; quæ fuit prima, consequenter post se mortem secundam, hoc est damnationem traxit. Ratio erat, quia hoc rerum statum causa nostra omni destituebatur remedio. Ex unâ parte non decebat, Deo à Peccatoribus offenso pro tantâ injuriâ non satisfieri. Ex alterâ parte quis unquam potuisset satisfacere? Tam immentæ summæ hoc erat debitum, ut ab omnibus possibilibus creaturis simul junctis dissolvi non potuisset.

XVII. Saltem fortè sperari poterat, inveniendum aliquem intercessorem, cujus precibus mitigatus DEUS liberè remitteret, id quod homo solvendo non erat? Verùm quis Seraphinorum etiam supremorum hoc unquâ ausus fuisset tentare? Quando Rex aliquis terrenus contra Rebellem irâ accenditur, nullus Aulicorum in favorem Rei vel os aperire dignabitur; imò pro læsæ Majestatis reo gratiam petere, quisunque ille foret, esset se ipsum in omnia sæcula infamem reddere. Perpendite igitur, an supremi illi Spiritus minorem erga Dei sui Majestatem habuissent respectum, quam homines erga vilissimæ terræ Majestatem habeant? Adum igitur erat de causa nostra in æternum, nec homo aliud facere, aut sperare poterat, quam post vitam, inter tot mala culpæ

R. P. Segneri Christ. Instr. Tom. II.

transactam, in omnium malorum pœnæ pelagus, Dæmonumque societatem delabi, ad instar turbidi alicujus torrentis, qui post varios errores & exundationes tandem in alto mari perditur, nec revertitur. Solus Verbi divini amor tam inevitabili huic jacturæ poterat adferre remedium, hic enim Dominus Divinæ naturæ humanam adjungens, ut homo pati potuit, & nunquam Deus passionibus suis infinitum potuit dare valorem; ita ut pro peccatis nostris superabundanter satisfaceret; nosque à duplici culpæ & pœnæ morte liberaret.

XVIII. Atque hic inauditas ipsiusmet hujus amoris inventiones advertite. Primò maximum nobis contulisset beneficium, si tantum ab Inferno nos liberasset, quamvis de cætero in alijs hujus Mundi miserijs immersos reliquisset: sed quanta hæc est gratia, quòd non tantum ab Inferno nos liberat; sed etiam in super Regni sui perpetuos instituerit hæredes? Si miser aliquis papilio, dum lumen circumvolat, jamjam adurendus, à longè à magno conspiceretur Monarcha, ita ut illi compatiens, è throno suo descendere, suisque manibus facem extingueret, futurum volatilis hujus insecti rogam, quantum hic papilio Domino erga se tam benigno obligatus non esset? Quod si non solum illum ab his flammis liberasset, sed etiam ad perfectionis gradum Aquilæ similem extulisset, ita ut ei supra nubes parem volandi virtutem tribueret, ibique omni cum securitate iuxta ortis oculis, pennisque illæ-

S. Tho. 3. p. 9. ar. 48. ar. 2.

lis non jam faculae flammulam, sed ipsum solem contemplaretur, quanto ampliori beneficio se non obstructum sentiret miser hic vermiculus? Hæ sunt cerebri nostri imaginationes, quæ nihilominus ne minimam quidem partem debiti nostri erga Christum vitam nostram explicant; inter Deum enim & hominem major infinities est dissimilitudo, quam inter Papilionem & Monarcham. Et inter animalculi hujus combustionem & ad aquilinæ virtutis elevationem, ut solem contempletur, distantia est infinities minor, quam non est inter æternas infernalium flammularum pœnas, & æternam gloriæ cælestis cum Angelis Dei possessionem, Divinitatisque defacie ad faciem contemplationem. Hoc tamen modo Deus egit nobiscum, ut pro nobis, ut amore nostri homo fieret & vita nostra, qui nostri non indigens, vitam summè beatam agebat.

XIX. Altera adhuc major inventio est, quòd cum Filius Dei minimo aliquo labore omnem humanorum delictorum reatum compensare potuerit, ærumnis etiam & doloribus in hoc Mundo inauditis & quos alij nulli æquant, exsolvere voluerit; neque aliquè è nobis minori pretio quam propriâ morte suâ redimere. Unicum solum hujus divinæ vitæ momentum, quo Verbum æternum Incarnatum vivebat, majoris erat valoris, quam vitæ omnes, licet æternæ omnium creaturarum possibilem. Nihilominus in corde Jesu, licet non in illius mente, plus valuit vita nostra, quam ipsius mors,

quia amor illius pro utilitate nostra lanci alteri pondus addiderat. Robertus Rex Angliæ bellum gerens in Syriâ, fortunâ adversâ in brachio sauciatus fuit; quod tamen vulnus leve dici potuisset, nisi illum pessimo, qui vivebat inter barbaros, more, telum veneno imbutum in gravissimum vitæ periculum conjecisset. De tam boni Regis vita jam desperatum erat, nisi unicum adhuc remedium à Medicis inventum adhiberetur; ut nimirum quaereretur aliquis, qui ad motis labris infectum humorem è vulnere exsugeret. Verùm Robertus admiranda animi moderatione in hoc vitæ genere isti medicationi, tanquam crudeli, repugnabat; abnuens constanter, se periculum vitæ suæ, licet regi, tamen etiam mortalis, in alium, quamvis privatum, transmittere velle. Sed quid exspectatis? Amicæ Reginae uxoris suæ insidias evitare non potuit. Hæc cum Robertus placidè somnum caperet, de nocte summo cum silentio cubiculum intrat, delectoque brachio sensim sine sensu fasciam solvit. Inde ad motis sæpius labris, summa cum alacritate venenū exsugit, adeoque animosè mortem Regi paratam, sed ab Amore in ipsam translata, haurit. Affectum adèd generosum stupent historiæ. Sed quid hoc est, si cum amore Christi compareretur, qui crucem etiam pro servo, & quidem rebelli moriturus ascendit?

XX. At pro dolor! omnibus hisce charitatis excessibus peccatores enormem suam reponunt ingratitude, opponentes sese Redemptori, qui morse

morte aded dolorosa factus est ipsis vita. Quod duobus horrendæ contradictionis modis efficiunt: primò enim divinæ hujus mortis effectus impediunt; deinde ejusdem causas renovant. Primò itaque effectus impediunt.

XXI. Primaria Christi intentio, cur vivendo & moriendo pro nobis se vitæ nostræ authorem fecerit, fuit, ut peccatum è Mundo tolleretur. Hoc signo distinctivo à Sancto præcurso-
 re monstratus fuit: *Ecce Agnus Dei: ecce qui tollit peccatum mundi!* *Ecce* 11. 2.
 9. *victima, à qua Mundi peccatum destruetur.* Peccatum nominat generatim, quia Christus non hoc aut istud in particulari, sed quidquid rationem peccati participat, destructurus venerat: *Tollit peccatum mundi.* 2. Tho.
 3. p. 9.
 49. ar.
 1. Nec vobis persuadete, hunc fuisse finem illius secundarium, fuit enim maximè præcipuus, ita ut unicus fructus dici possit, quem præterendis vitæ & passione sua. Audite, quid sentiat *Isaias: iste omnis fructus, ut auferatur peccatum Jacob.* Si ergo hoc 11. 27.
 9. centrum est, ad quod omnes cogitationes, omnia verba, omnes actiones, omnes promissiones, omnes protestationes, omnia beneficia, omnes labores & angustiae, tota denique vita, & Dei hominis mors retenderunt, ut iniquitatem destruerent, è cordibus proscriberent, & in abyssum relegarent; sequitur manifestè à Christiano peccante, quoad illum, primum Redemprionis effectum impediri, illique se vitæ opponere, quam Christus morte sua nobis dare digna-

tus est. Jam quoque melius, quam unquam veritatem illius intelligatis, quod de peccatoribus affirmat *Psalmista*, ubi ait: *Quoniam qui perfecisti, destruxerunt.* Sed quomodo hoc? quomodo & unde has possederunt vires? Sic enim infelices ipsi, qui sunt etiam manus divinæ opera, se destruxissent. Scitisne, quo modo opera Dei destruxerint? Peccatum renovarunt, ad ejus destructionem omnia tam divinæ Justitiæ, quam Misericordiæ opera erant destinata; imò quasi ipsi Deus ad mortem destinatus erat, ut simul cum ipso infernalis culpæ monstrum moreretur. Ita ut jurato Christi inimico, in intimo corde locum dare, proscripseruntque hosti in libero arbitrio nostro asylum concedere, sit, Incarnati Verbi vitæ & morti se opponere, & utramque inefficacem reddere, ne maximus fructus ab ipsidem intentus hauriatur. *Qua perfecisti, destruxerunt.*

XXII. Quod deterius est, Christiani peccando non solum desideratos à Christo, vivendo & moriendo pro nobis, fructus impediunt, sed etiam hujus mortis causas renovant. Expressis hisce terminis de modernis peccatoribus loquitur Apostolus: *Rursum crucifigentes in semetipsis Filium Dei.* Quod duobus modis intelligi potest, utroque ingenti horrore plenissimo. Peccatores, inquit Sanctus Thomas, de novo peccantes crucifigunt Jesum Christum, quia id ipsum faciunt, propter quod Christus Crucifixus fuit, quod est peccatum. *Vulneratus est propter iniquitatem.* 8.
 Heb. 6.
 In Epist. ad Heb. c. 6.
 lect. 1.

ees nostras, attritus est propter scelera nostra. Quare si dolorosa Redemptoris mors tantæ non fuisset efficacæ, ut pro omnibus peccatis possibilibus satisfaceret, necesse foret, Christum propter obligationem, quam ut fidejussor contraxit, toties se crucifigi permittere pro culparum nostrarum satisfactione, quoties easdem peccando renovamus. Non aliter quàm in antiquæ legis sacrificijs fieri solebat, quæ, quia sufficientia non erant ad expianda delicta, pro quibus destinata erant, toties reiterari debebant, novæque offerri victimæ, quoties Hebræi novis se culpis inquinabant.

XXII. Alius Sancti Apostoli verba explicandi modus est, qui sequitur, quando committitur peccatum, id producit in lucem, quod Filius Dei absque ullâ comparatione plûs odit, quàm omnes pœnas & dolores, quos pro eodem sustulit. Ita ut si ex unâ parte flagella, spinæ, spura, clavi, fel, aliæque passionis ponerentur instrumenta, & ex alterâ unum solum peccatum mortale poneretur, hoc solum peccatum plûs Christo foret contrarium, quàm totus tormentorum cumulus, quæ, ut tantum hoc monstrum pessumdaret, libenti animo subivit. Atque aded, si Dominus noster à peccatoribus re ipsa de novo non crucifigitur, quotiescunque peccato illum offendunt, tamen æquivalenter crucifigitur; imò amplius; quia injuriam ab illis patitur sibi magis molestam, quam ab omnibus atrocissimis Passionis instrumen-

tis simul in uno fasciculo collectis passus est.

XXIV. Quamobrem bene pendite, quid sit peccatum aliquod mortale admittere! Et tamen non desunt, qui dicant: *Quid ergo mali est?* Majus malum est, quàm egestas, omnesque Christi Dei hominis durissimi labores, & dolores; imò majus est, quàm mors ipsa illius in Cruce; infinita enim sapientiâ suâ omnia hæc mala pœnæ elegit, ut malum culpæ destrueret, factusque est pro nobis vita nostra, ut gratiâ viventes peccato moreremur, nullum unquam amplius committentes, quasi revera mortui essemus. *Pec-1. Pa. cata nostra ipse pertulit in corpore suo, ut super lignum, ut peccatis mortui justitiam vivamus.* Desunt mihi verba, quibus Diabolicam Christianorum illorum explicem ingratitude, qui tam enormiter DEUM offendunt, & postquam DEUM offenderunt, adhuc audent interrogare, quid mali fecerint? quare casum naturæ humanæ ignominiosissimum ab historicis relatam illis ante oculos ponam.

XXV. Præteritis bellicis in Belgio tumultibus, miles fugitivus cum alijs pluribus in pœnam perfidiæ ex arbore suspensus est. Sed sive fortuna illi bene voluerit, sive licitoris fuerit culpa vitam laqueus non intercluserat. Alius igitur miles prope transiens, cum aliquod adhuc vitæ signum in hoc misero homine adverteret, occurrit, striditque pugione laqueum præscindit, sensimque supra humeros suos incli-

inclinatum, ne lapsus superstitem vitam finiret, in terram demisit, laqueoque solutum, quibus potuit medijs refocillavit, tandemque summæ pietatis excessu, ut Judicium manus effugeret, miserumque in tuto collocaret, retrò se in equi tergum posuit: Sed ingratitude etiam à bestijs inauditam percipite. Miles hic vix mortis ereptus faucibus in via jam planiore advertens liberatorem suum notabilem pecuniæ summam habere, ex improvise illum ipsum pugionem, quo laqueum sibi abscissum sciebat, extraxit è vagina, totiesque optimi benefactoris sui humeris infixit, donec mortuum equo dejiceret. Inde equi tergo descendens, pecuniã, armis, & vestibus spoliatum nudum in campo corvis & canibus futurum pabulum reliquit; ipse verò additis equo calcaribus fugã ad turiora se recepit. Charissimi, an non audientes hoc portentum ingratitude, quã vix unquam atrociorẽ in toto vitæ vestræ tempore intellexeritis, sanguinem vestrum contra hunc latronem, monstrum non hominem, accendi sentitis? Atque utinam cujuscunque peccatoris ingratitude hoc modo narrata non incomparabiliter esset atrocior! Non à gregario milite, sed à Deo exercituum, non à brevi corporis, sed ab æterna animæ simul & corporis morte liberati sumus, & ab infinita illa miseria non facili conatu, gladium fortè corpori lethaliter infixum extrahendo, sed immensis cruciatibus nos æterno eripuit exitio; ita ut totum sanctissimum sanguinem suum

è venis profuderit. Tantã tamen redempti charitate non erubescimus. Divino benefactori nostro mortem inferre, qui tantis cum tormentis vita nostro fieri voluit. *Rursum crucifigentes Filium Dei, & ostentui habentes.*

XXVI. An non igitur jure merito pronunciavit sanctus Augustinus, infidelem peccantẽ verè Infernum mereri; sed Christianum peccantem Infernum non mereri, sed mereri, ut ipsius potissimum causã fiat Infernus, aliisq; ipsi cruciando ignis incomparabiliter ardentior accendatur, nec non aliis multò crudeliores ultrices illi furie constituantur. Omnia hæc merentur peccata nostra ob circumstantiam quandam, quæ in ipsius etiam Luciferi peccato non invenitur, & est hæc; quòd exemplis doctrinæ & ipsi Redemptori morti adversentur. Gratia Lucifero, ipsiusque sequacibus Angelis collata hoc novum non habebat pretium, ut JESU Christi Sanguine tincta esset, quàm habet gratia nobis concessa. *In asperionem Sancti Petri. 1. Pet. 1. 2.* *gratia vobis multiplicetur.* Id quantumvis etiam infidelium aggravet culpas, nihilominus cujusvis Christiani intolerabiliores reddet, qui non solum, quemadmodum alij homines, redemptus est, sed insuper se sub victricibus Redemptoris signis militare profiretur. *1. Quædam. c.* Olim leges cuius permissibant, seipsum de pæna in servum vendere; non concedebant tamen militi; sed illum severissimã morte puniebant. Sic non est dubium, legem divinam nunquam permittere, animam propriam Diabolo

vendere, id enim si faciunt, ipsi Turcæ, Judæi, & Infideles pœnas dabunt. Quamvis autem acerbiores à Christiano exigentur pœnæ, qui militiæ Christi nomen dedit, ut iniquitatem debellaret? Magnam infamiam miles Duci suo faceret injuriam, qui cum pro honore illius gloriose pugnandum esset, sicut bonus miles Christi, arma abjiceret, fidoque suæ professionem erubescens, Inferno se venderet, ut malum illud perpetrasset, ad quod destruendum sacramentum obstrictus est. *Venundatus est, ut faciat malum.* Quare fateri necesse est, malum Christianum Christo magis contrarium esse, quam infidelem aut Diabolum. Nihilominus Christiani peccantes has veritates non perpendunt, sed etiam parum apprehendunt, exemplis, verbis & Salvatoris morti contradicere. *Non sufficit errare eos contra Dei scientiam, sed & in magno viventes inscientia bello, tot & tam magna mala pacem appellant.* At si nunc has veritates non apprehendunt, aliquando certè eas plus satis cognoscent.

Sap. 14.
22.

XXVII. Venist tempus, & fortè brevi veniet, quando anima, hoc misero soluta corpore, subito horribile summi judicis tribunal erectum videbit. Et quid tunc diceret, quando à divino Verbo Incarnato se Judicandam intuebitur, non quidem velut alij infideles, sed modo terribiliori acerbiorique, quem patrati ab illa excessus merentur? Alij infideles positâ ante oculos illorum Legge naturali, illoque cognitionis, &

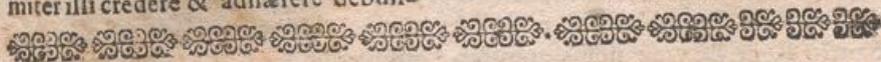
confusionis lumine, quo peccantes non carebant, pectoribus ipsorum infuso, judicabuntur. Sed Christiani posito ante oculos ipsorum Christo judicium subibunt. *Statuam me contra faciem tuam,* cuius nostrum dicere poteris, stantibusque coram divinæ Majestatis ipsius throno pro majori horrore nostro adjungere: *Ego sum Iesus, quem tu persequeris.* *Alia.* Ego sum ille Deus, qui cum sim omnium rerum finis, amore tui factus sum tibi via, ut salvereris. *Ego sum via.* Ego sum ille Magister, qui postquam ore Prophetarum tibi locutus sum, extremæ tuæ compatiens ignorantia, de cælo descendi, ut ore proprio tibi loquerer, & ut melius intelligeres Divinitatis Mystéria, ut eam aliquando possidendam media necessaria linguâ humanâ explicavi. *Ego sum veritas.* Ego sum ille Iesus, qui corpus meum velut scutum divinæ Justitiæ opposui, & in membris meis jacula contra te evibrata excepi. *Ego sum vita.* Et post hæc omnia me persecutus es, nec velut extraneum, sed tanquam ignotum, imò hostem me habuisti, & hoc usque ad extremum vitæ, nec unquam emendare te voluisti. *Ego sum Iesus quem tu persequeris.* Ad hunc modum quemvis nostrum Christus posset alloqui, omnium injuriarum causam exigere, quas huic exemplari, huic cœlesti doctrinæ, huic vitæ, tantis pro nobis doloribus exacto, intulimus.

XXVIII. Quid nunc perversus respondet Christianus, non solum omnium

QUA PECCATO BENEFIC. INCARNAT. AFFICITUR. 71

omnium actionum suarum, & vitæ tam peiperam actæ reus, sed etiam non minus actionum, & vitæ Dei hominis rationem redditurus, quibus tam aperte contradixit? Si Philosophi antiqui non fuerunt excusabiles, ut asserit Apostolus, eò quòd in scholâ naturæ instructi vinendo Deum non glorificaverint, quem istiusmet naturæ auctorem cognoverant: Ita ut sint inexcusabiles, quia cum cognovissent Deum, non sicut Deum glorificaverunt: Quam excusationem poterimus adferre nos Christiani, qui in scholâ fidei eruditi, Deum confitentes, qui ut ad vitam nos duceret, factus est via nostra & veritas, cum firmiter illi credere & adhærere debuif-

semus, moribus nostris plusquam Barbari illum oppugnâvimus? Charissimi, si velimus, adhuc respiciendi tempus habemus; nondum formidandi Judicis partes agit, sed Advocati, quare sincerâ confessione peccatorum nostrorum veniam ab ipso postulemus, verâque & seriâ conversione vestigijs illius insistentes doctrinæ ejus nos conformemus; faciamus denique, quidquid nobis possibile est, ut sublimem illum finem consequamur, pro quo JESUS CHRISTUS è cælo in terras descendit, ut nobis primò gratiæ, deinde gloriæ vi-
*Joh. 1. 9.
12.*
 ram daret. Ego veni, ut vitam habeant, & abundantius habeant.

DISCURSUS VI.

De Odio, quo Deus in peccatum fertur.

I. **P**oni Regiminis lex est, ut quandoque statera & pondera examinentur, publicâque auctoritate approbentur. Vellem itaque, ut laudabilis hæc consuetudo in utilitatem animæ nostræ introduceretur. Quæ est nostra statera? est ea, quam de rebus habemus, aestimatio. Verùm quoties inter ipsos Christianos hæc fallit? Dicunt bonum malum & malum bonum. Virtus enim non pluris aestimatur, quam tenebræ, despiciuntque, è contra peccatorum ipsum, quod tamen Inferno

horribilius est, beatum & pulchrum quasi lux ipsa putatur. *Ponunt tenebras lucem; & lucem tenebras.* O perverla ponderatio, ideòque coram Deo, qui est ipsa veritas, abominabilis! *revertimini, igitur, revertimini ad lucem.* Bilancem tam fallam examinemus hodie, & Saccularij, quod fallere nequit, stateræ conformemus. Immensum Dei Odium, quo peccatum persequitur, perpendamus, discamusque ab illo, quam justum sit, ut nos detestabile hoc monstrum abominemur. Quare duas hodie veritates exponam qualitates scilicet divini hujus Odij, e-
 jus